

Posudek diplomové práce

STANISLAVA DUDOVÁ : Reakce učitele na situaci ohroženého dítěte

Oponent : doc.PhDr.Eva Opravilová,CSc

Neurčitý a poměrně málo vypovídající název zahrnuje téma svým obsahem vysoce aktuální, jehož zpracování svědčí nejen o orientovanosti autorky v něm, ale i o schopnosti pojednat je s patřičným přehledem a erudicí. Podstatnou část práce tvoří popis základních pojmů a teoretická analýza stěžejních problémů a vztahů, vytvářející potřebné zázemí pro vlastní šetření. Způsobem interpretace a hodnocením dílčích problémů dokazuje autorka znalost a orientaci v teoretických pramenech i schopnost analyzovat a reflektovat sledované jevy na základě vlastní zkušenosti.

Předností práce je snaha pojednat o současném širokém tématu ohrožení dítěte z hlediska specifiky předškolního a mladšího školního věku, při níž si počínala samostatně a odpovědně. Podařilo se jí představit podstatné aspekty problému a ukázat na jejich vzájemné vazby a souvislosti především z hlediska sociálního a právního.

Vzhledem k volbě zdrojů, o něž se autorka opírala, zůstaly poněkud stranou některé aspekty pedagogické, čímž mám na mysli například připomenutí výchovné funkce rodiny v oblasti zdravotní, mravní a kultivační. Přesto lze považovat zpracování teoretické části ve zvoleném akčním radiu za vyčerpávající. Bylo by užitečné, kdyby autorka publikovala vybrané části tohoto pojednání v odborném tisku pro učitelky mateřských škol.

Ve výzkumné části autorka prokázala koncepční myšlení, původnost i znalost příslušných metod a technik pedagogického výzkumu. Samostatnost v přístupu k šetření i způsob jak interpretovala zjištěné výsledky je třeba ocenit. Rovněž tato část je jako celek zdařilá a přináší nové pohledy. Následující připomínky představují podnět k zamyšlení pro další etapu práce, které by se případně autorka chtěla věnovat (např. rozšíření práce pro rigorózní řízení). Nepřesnosti pramení z toho, že autorka se snažila postihnout mnoho rovin a místy se nevyhnula nebezpečí subjektivního přístupu a nepřesných formulací.

Pro účely šetření by bylo vhodnější oddělit „subjektivní náhled na pojem“ (s.54,57) od chápání jeho obsahu. (Rozlišit, co si učitelka myslí že ví a co skutečně ví a to by bylo třeba ověřit). Vazba mezi znalostí „pojmu“ a délkou praxe (s.59) může souviset s předchozím vzděláváním učitelky, které si autorka nezjišťovala. Otázka na zákonnou a morální odpovědnost (s.62) je zavádějící, dotaz na rozlišení problémové a dysfunkční rodiny (s.69) nepřesný

Celkově práce jak po stránce formální, tak obsahové **plně vyhovuje požadavkům úspěšné obhajoby.**

Při ní prosím vysvětlit tvrzení ze s.11 (projevy deprivace jsou dány osobou...) a proč užívá pojem povědomost.

2006-01-03

doc.PhDr.Eva Opravilová,CSc

Klanfílce dylbonu